

Praha dne 4. března 2026
Č. j.: MZP/2026/910/518
Vyřizuje: Ing. Lukáš Fryč
Tel.: 267 122 305
E-mail: Lukas.Fryc@mzp.gov.cz

Krajský úřad Kraje Vysočina
Odbor územního plánování a stavebního řádu
Ke Skalce 5907/47
586 01 Jihlava

Stanovisko MŽP k potřebě posouzení podstatných úprav návrhu Aktualizace č. 10 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina z hlediska vlivů na životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) obdrželo dne 3. února 2026 pod č. j. KUJI 10650/2026 žádost od Krajského úřadu Kraje Vysočina, Odboru územního plánování a stavebního řádu, jakožto pořizovatele, o vydání stanoviska ve smyslu ustanovení § 39 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), zda mají být podstatné úpravy návrhu Aktualizace č. 10 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina (dále také „A10 ZÚR KrV“ či „aktualizace“) posouzeny z hlediska vlivů na životní prostředí (dále také „stanovisko k potřebě posouzení“).

Předmětem veřejně projednaného návrhu A10 ZÚR KrV bylo mj. vymezení koridoru „ZK01“ pro umístění vysokorychlostní trati (dále také „VRT“) (Praha –) hranice Středočeského kraje – Světlá nad Sázavou – Jihlava – Velká Bíteš – hranice Jihomoravského kraje (– Brno), včetně staveb souvisejících (dále také „ZK01“), koridoru „ZK02“ konvenční železniční dopravy Jihlava-Pávov – Jihlava – Malý Beranov (dále také „ZK02“), koridoru „ZK03“ konvenční železniční trati Druhanov – Světlá nad Sázavou – Nová Ves u Světlé, koridoru „ZK04“ konvenční železniční trati Velká Bíteš – Osová Bítýška a koridoru „ZK05“ pro traťovou spojku trati č. 250 a 252 („bezúvatř Kozlov“, konvenční doprava – dále také „ZK05“). V neposlední řadě byl předmětem návrhu aktualizace koridor „DK05“ pro silniční obchvat I/37 Velké Bíteše. Veřejné projednání návrhu A10 ZÚR KrV a vyhodnocení vlivů aktualizace na udržitelný rozvoj území (dále také „VVURÚ“) proběhlo dne 26. června 2024 v Kongresovém sále Krajského úřadu Kraje Vysočina, přičemž MŽP uplatnilo dne 3. července 2024 k návrhu aktualizace stanovisko dotčeného orgánu, resp. vyjádření k VVURÚ pod č. j.: MZP/2024/710/2767. MŽP rovněž k výše uvedenému návrhu aktualizace vydalo dne 26. ledna 2026 pod č. j.: MZP/2026/710/17 stanovisko dle ustanovení § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“).

Předmětem podstatných úprav návrhu A10 ZÚR KrV jsou:

- 1. Úpravy návrhu A10 ZÚR KrV na základě žádosti Správy železnic, státní organizace** (dále jen „Správa železnic“) – Správa železnic dopisem ze dne 7. května 2025 s č. j.: 31137/2025-SŽ-GŘ-06 požádala o úpravu navrhovaných koridorů v lokalitě u Serpentinky (zejména k.ú. Smrčné na Moravě) a v navazujících územích trasy (úprava koridoru ZK01) včetně sjezdu Jihlava (úprava koridoru ZK02). Následně dopisem č. j.:

129360/2025-SŽ-GŘ-O6 ze dne 12. prosince 2025 požádala Správa železnic o další úpravu navrhovaných koridorů pro umístění VRT a konvenčních tratí, a to v jižní lokalitě Jihlavy (úprava koridoru ZK02) a v lokalitě Kozlov (úprava koridoru ZK05). Požadované úpravy budou zohledněny ve všech relevantních částech návrhu A10 ZÚR KrV, resp. v textové i grafické části podstatných úprav návrhu aktualizace.

2. **Úpravy návrhu A10 ZÚR KrV na základě vypořádání stanovisek dotčených orgánů** – pořizovatel uzavřel dohodu s Ministerstvem obrany České republiky (dále také „MO ČR“) ve věci vypořádání stanoviska ze dne 21. června 2024 s č. j.: MO 505356/2024-1322. Výsledkem této dohody je zúžení koridoru VRT z jižní strany (úprava koridoru „ZK01“) v lokalitě „letištního úseku dálnice Měřín“ (zejména k.ú. Stránecká Zhoř).
3. **Úpravy návrhu na základě zpracovaného návrhu rozhodnutí o námitkách a návrhu vyhodnocení připomínek** – Krajský úřad Kraje Vysočina zpracoval s ohledem na veřejné zájmy návrh vyhodnocení připomínek a návrh rozhodnutí o námitkách uplatněných k návrhu A10 ZÚR KrV a VVURÚ. Z těchto dokumentů vyplývají dílčí úpravy textové části návrhu aktualizace.

MŽP byly pro vydání požadovaného stanoviska doručeny následující podklady:

- žádost o stanovisko k potřebě posouzení podstatných úprav návrhu A10 ZÚR KrV, která obsahuje sdělení, v čem budou podstatné úpravy aktualizace spočívat, a informaci, z čeho navrhovaná úprava vyplývá; žádost též obsahuje přílohy s grafickým znázorněním úpravy vymezených koridorů ZK01, ZK02 a ZK05; upravenou textovou část návrhu aktualizace, resp. úpravy výrokové části a části odůvodnění ve vazbě na dohodu s MO ČR a úpravu výrokové části návrhu aktualizace na základě zpracovaného návrhu rozhodnutí o námitkách a návrhu vyhodnocení připomínek;
- stanovisko orgánu ochrany přírody (dále také „OOP“ – Krajského úřadu Kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 10. února 2026 s č. j.: KUJI 14004/2026 (dále také „KÚ KrV“)) z hlediska možného významného vlivu na lokality soustavy Natura 2000 dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) se závěrem, že podstatné úpravy návrhu A10 ZÚR KrV mohou mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi či záměry významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality (dále jen „EVL“) či ptačí oblasti (dále jen „PO“), obdržené po e-mailové komunikaci ze strany pořizovatele dne 17. února zaevidované pod č. j.: MZP/2026/910/861;
- stanovisko OOP (Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky, Regionální pracoviště Vysočina (dále také „AOPK ČR“), ze dne 16. února 2026 s č. j.: 01137/VA/26) z hlediska možného významného vlivu na lokality soustavy Natura 2000 dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny se závěrem, že podstatné úpravy návrhu A10 ZÚR KrV nemohou mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi či záměry významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL či PO, obdržené po e-mailové komunikaci ze strany pořizovatele dne 27. února 2026 zaevidované pod č. j.: MZP/2026/910/862;

MŽP dle ustanovení § 39 odst. 5 stavebního zákona a postupem podle § 10i odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, vydává na základě Vaší žádosti následující stanovisko:

Na základě obdržených podkladů od pořizovatele předmětné aktualizace a s přihlédnutím ke kritériím přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, a to zejména ve vazbě na vydané stanovisko OOP, resp. KÚ KrV, MŽP požaduje posouzení předloženého návrhu podstatných úprav A10 ZÚR KrV z hlediska jeho vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, včetně posouzení podle ustanovení § 45i odst. 2 a 9 zákona o ochraně přírody a krajiny (dále také „naturové posouzení“) a zároveň stanoví níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů zmiňovaných podstatných úprav návrhu aktualizace na životní prostředí. Návrh podstatných úprav A10 ZÚR KrV může mít významný vliv na životní prostředí, resp. na předmět ochrany a celistvost EVL nebo PO, a proto je nezbytné provést jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí, a to v plném rozsahu dle přílohy ke stavebnímu zákonu, resp. vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny (dále také „vyhláška“).

Odůvodnění:

Se zřetelem na charakter podstatných úprav návrhu A10 ZÚR KrV bylo přistoupeno k souhrnnému porovnání s relevantními kritérii pro zjišťovací řízení podle přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí:

Obsah koncepce, charakteristika vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a charakteristika dotčeného území, předpokládaný přínos posouzení koncepce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí zpracovávaných na odlišných úrovních v téže oblasti:

Jak již bylo uvedeno výše, předmětem podstatných úprav návrhu A10 ZÚR KrV je zejména úprava vymezení navrhovaných koridorů vysokorychlostní a konvenční železniční infrastruktury na základě požadavků Správy železnic, a to v lokalitě u Serpentinky (zejména v k.ú. Smrčné na Moravě) a v navazujících úsecích trasy, dále v jižní části Jihlavy včetně řešení sjezdu Jihlava a rovněž v lokalitě Kozlov. Tyto změny se promítají do úpravy trasování koridorů ZK01, ZK02 a ZK05 a budou zohledněny ve všech relevantních částech návrhu aktualizace, tedy jak v textové, tak v grafické části dokumentace. Současně dochází k úpravě návrhu na základě vypořádání stanovisek dotčených orgánů, kdy byla uzavřena dohoda s MO ČR, jejímž výsledkem je zúžení koridoru VRT z jižní strany v lokalitě tzv. letištního úseku dálnice Měříň, zejména v katastrálním území Stránecká Zhoř, a to v rámci úpravy koridoru ZK01. Ve vazbě na výše zmíněné došlo k dílčím úpravám textové části Výroku, konkrétně v článku (94), kdy byla doplněna možnost proměnlivé šířky koridoru ZK01 také v k.ú. Stránecká Zhoř (cca 115–350 m). Výslovně je uvedeno, že základní šířka 200 m může být v dílčích úsecích proměnlivá. Současně

byl v článku (94a2) písm. a) zpřesněn název plochy určené pro zajištění obrany státu doplněním označení „letištní úsek dálnice Měřín“ („LÚD Měřín“). Další dílčí úpravy textové části Výroku návrhu aktualizace vyplývají také ze zpracovaného návrhu rozhodnutí o námitkách a návrhu vyhodnocení připomínek k návrhu A10 ZÚR KrV a VVURÚ, které zpracoval Krajský úřad Kraje Vysočina s ohledem na ochranu veřejných zájmů. Tyto úpravy se týkají zejména textové části návrhu aktualizace a představují zpřesnění a doplnění regulativů a odůvodnění v návaznosti na uplatněné námitky a připomínky. Konkrétně došlo k dílčím formulačním úpravám článku (94a1), písm. a), kdy byla ve čtvrté odrážce doplněna specifikace „silniční“ dopravy a „silniční“ sítě. A současně v písm. b) byla ve druhé odrážce zpřesněna formulace doplněním slova „zejména“ ve vztahu k vymezení mezilehlých prostorů koridorů. Ve vazbě na podstatné úpravy vymezení, resp. trasování koridorů ZK01, ZK02 a ZK05 v návrhu aktualizace pro fázi opakovaného veřejného projednání stanovuje rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí ve vazbě na ustanovení § 10a odst. 2 téhož zákona. Rovněž je nutné podotknout, že podstatné úpravy návrhu aktualizace budou mít vztah k řadě dokumentů na národní, krajské, ale i regionální úrovni, jako jsou např. „Politika územního rozvoje ČR“ v úplném znění závazném od 1. října 2025; „Dopravní politika ČR pro období 2021–2027 s výhledem do roku 2050“ či územní plány obcí apod. Podstatné úpravy návrhu A10 ZÚR KrV jsou zpracovány invariantně a neobsahují takové změny, které by představovaly významné dopady do oblastí uplatňování práva životního prostředí Evropské unie. Z hlediska cílů a předmětu podstatných úprav návrhu aktualizace, její podrobnosti a jejích potenciálních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je toto řešení dostačující.

V souvislosti s úpravou trasování výše zmíněných koridorů se lze domnívat, že podstatné úpravy návrhu aktualizace budou spjaté s vlivy trvalými a nevratnými, a to např. z hlediska zemědělského půdního fondu či pozemků určených k plnění funkcí lesa (dále také „ZPF a PUPFL“). Dále vzhledem k předmětu podstatných úprav návrhu aktualizace nelze vyloučit významný vliv na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000. Jak uvedl OOP, resp. KÚ KrV, konkrétní riziko významného negativního ovlivnění lze spatřovat např. ve vazbě na úpravu vymezení koridorů ZK01 a ZK02. V trase výše zmíněných koridorů či v jeho těsné blízkosti jsou např. EVL Vysoký kámen u Smrčné (CZ0610003) s předmětem ochrany Bučiny asociace (*Asperulo-Fagetum*) a EVL Šlapanka a Zlatý potok (CZ0613332) s předmětem ochrany vydra říční (*Lutra lutra*). Tyto EVL mohou být podstatnými úpravami návrhu aktualizace bezprostředně dotčeny, především EVL Šlapanka a Zlatý potok, kterou navrhované koridory ZK01 a ZK02 kříží a kde také dochází k podstatným úpravám návrhu aktualizace. Potenciálně může dojít k ovlivnění EVL i mimo území Kraje Vysočina v návaznosti na možné přímé i nepřímé vlivy, případně vzájemnou kumulaci vlivů na příznivý stav předmětů ochrany a celistvost EVL a PO, u kterých jsou předmětem ochrany vybrané zvláště chráněné druhy savců např. rys ostrovid (*Lynx lynx*) nebo vlk obecný (*Canis lupus*). Pro tuto skupinu živočichů velkých šelem jsou vymezeny lokality např. EVL Beskydy (CZ0724089), EVL Šumava (CZ0314024). AOPK ČR ve svém výše zmíněném stanovisku vyloučila významný vliv na lokality soustavy Natura 2000, přičemž v odůvodnění uvedla, že koridor VRT koliduje s biotopem vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců (dále „biotop“), který slouží mj. k zachování životaschopné populace předmětů ochrany vybraných evropsky významných lokalit (vlka obecného, rysa ostrovida a medvěda hnědého) v rámci ČR, zároveň však s pořizovatelem úzce spolupracuje při

optimalizaci křížení, resp. zachování funkčnosti biotopu. S ohledem na výše uvedené v posouzení podle § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny považujeme za vhodné uvést opatření, která vyplynula z jednání AOPK ČR s pořizovatelem tak, aby mohla být zapracována do této pořizované aktualizace (nejsou-li již v současné době její součástí, resp. připravovaného návrhu aktualizace).

Úpravou koridoru ZK02 v zastavěném území města Jihlavy dochází k jeho přiblížení k obytné zástavbě, a nelze proto vyloučit další zatížení obyvatel potenciálními negativními vlivy, jejichž míru bude nutné rovněž posoudit. V návaznosti na výše zmíněné bude proto nezbytné vyhodnotit skutečnou míru všech možných předpokládaných negativních vlivů podstatných úprav návrhu A10 ZÚR KrV.

Zároveň platí, že na základě charakteru podstatných úprav návrhu aktualizace a dotčeného území, není možné vyloučit potenciální (významné) negativní kumulativní a synergické vlivy s jinými záměry (např. ve vazbě na přiblížení koridorů ZK01 a ZK02 k dálnici D1 v blízkosti obytné zástavby Nového Pávova). Poté bude nezbytné vyhodnotit potenciální kumulativní a synergické vlivy a stanovit případná opatření k předcházení, vyloučení či snížení zjištěných kumulativních či synergických vlivů a stanovit případný monitoring.

Přínos posouzení podstatných úprav návrhu A10 ZÚR KrV je považován za významný především z důvodu zajištění environmentální integrity a prevence významných či nevratných poškození životního prostředí, veřejného zdraví a lokalit soustavy Natura 2000 (např. EVL Vysoký kámen u Smrčného, EVL Šlapanka a Zlatý potok) v dotčeném území, a proto je MŽP vyžadováno.

MŽP není znám vztah k žádným jiným koncepcím či jejich změnám, včetně těch, jejichž provedení je zamýšleno, ke kterým by mělo být ještě přihlédnuto v rámci tohoto stanoviska k potřebě posouzení podstatných úprav návrhu aktualizace.

MŽP jako dotčený orgán při pořizování zásad územního rozvoje v souladu s ustanovením § 10i odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí stanoví níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení SEA. Obecně však platí ta zásada, že MŽP požaduje zpracovat vyhodnocení vlivů návrhu aktualizace na životní prostředí a veřejné zdraví dle přílohy ke stavebnímu zákonu, v rozsahu ustanovení § 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a v takové podrobnosti, jaká odpovídá měřítku zpracování návrhu zásad územního rozvoje.

Je nezbytné, aby zpracované vyhodnocení SEA bylo zpracováno dle jednotlivých bodů přílohy ke stavebnímu zákonu, bylo přezkoumatelné, logicky srozumitelné a konzistentní apod.

Autorizovaná osoba zmocněná ke zpracování vyhodnocení SEA dle ustanovení § 19 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí musí stanovit a následně uvést metodiku pro zpracování jednotlivých bodů, resp. kapitol vyhodnocení SEA.

Obecně platný požadavek k oběma hodnocením:

1. V případě identifikace možných negativních vlivů podstatných úprav návrhu aktualizace na složky životního prostředí nebo na veřejné zdraví a lokality soustavy

Natura 2000 požadujeme navrhnout ve vyhodnocení SEA, resp. v naturovém posouzení opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci těchto negativních vlivů. Tato minimalizační opatření musí být primárně navrhována pro strategickou úroveň (snaha stanovit taková opatření koncepčního, prostorového atp. charakteru, aby byly již na této úrovni ošetřeny možné zjištěné či předpokládané vlivy negativního charakteru na životní prostředí a veřejné zdraví), následně až pro úroveň projektovou. Navrhovaná minimalizační opatření by měla rovněž směřovat i do kritérií pro rozhodovací činnost v území, aby byla zajištěna náležitá provazba s navazujícími řízeními, jelikož samotná projektová opatření nelze zpracovat do výrokové části návrhu aktualizace. Spolupracovat při návrhu těchto minimalizačních opatření s projektantem a pořizovatelem tak, aby návrh aktualizace, resp. jeho výroková část byla průběžně dle výsledků vyhodnocení SEA a naturového posouzení upravována.

Další požadavky:

2. V rámci vyhodnocení vlivů podstatných úprav návrhu aktualizace na životní prostředí a veřejné zdraví doporučujeme vycházet z Metodického sdělení MŽP, resp. z „*MANUÁL SEA – Vyhodnocení vlivů ÚPD na životní prostředí a další souvislosti; Jednotné postupy a náležitosti v rámci strategického posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví*“ dostupný v [Informačním systému SEA](#).
3. Při popisu současného stavu životního prostředí, resp. stávajícího stavu jednotlivých složek životního prostředí v řešeném území je nutné vycházet z nejaktuálnějších dostupných dat.
4. V rámci vyhodnocení vlivů na životní prostředí podstatných úprav návrhu aktualizace požadujeme provést vyhodnocení vlivů na obyvatelstvo a veřejné zdraví (včetně vlivů na lidská sídla s důrazem na hluk, pohodu obyvatelstva a další determinanty) a kumulativních a synergických vlivů, přičemž je nutné zohlednit relevantní rozsudky z této oblasti (např. rozsudek NSS 1 Ao 7/2011 – 526, rozsudek NSS 4 Aos 1/2013 – 133 atd. Tam, kde budou zjištěny potenciální negativní kumulativní nebo synergické vlivy, je nutné navrhnout kompenzační opatření a případný monitoring těchto potenciálních vlivů.
5. V rámci vyhodnocení vlivů na životní prostředí podstatných úprav návrhu aktualizace požadujeme provést vyhodnocení vlivů na ZPF a PUPFL. V případě zjištění potenciálních negativních vlivů navrhnout adekvátní opatření k jejich odvrácení, zmírnění apod.
6. Požadujeme vyhodnotit vliv podstatných úprav aktualizace jako celku a zároveň, aby posuzovatel v rámci vyhodnocení SEA vypracoval závěry a doporučení k podstatné úpravě návrhu aktualizace s uvedením zejména jasných výroků, zda lze z hlediska potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s aktualizací jako celkem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami a požadavky včetně jejich upřesnění, anebo nesouhlasit.

Jelikož příslušný orgán ochrany přírody nevyloučil svým stanoviskem dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny významný vliv podstatných úprav návrhu aktualizace na lokality soustavy Natura 2000, musí být podstatné úpravy návrhu A10 ZÚR KrV předmětem

naturového posouzení podle zákona o ochraně přírody a krajiny a jeho prováděcího předpisu, a to výše zmíněné vyhlášky.

7. V rámci naturového posouzení, zpracované autorizovanou osobou ve smyslu § 45j odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, je nutné se zaměřit na všechny předpokládané vlivy, které mohou v souvislosti s budoucím využitím upravovaných koridorů nastat, včetně vlivů sekundárních. Dále je nezbytné zohlednit důvody nevyloučení významných vlivů, které jsou uvedeny ve výše zmíněném stanovisku příslušného orgánu ochrany přírody (KÚ KrV) dle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Posouzení se musí zaměřit zejména na možné změny hydrologických poměrů, ovlivnění vodního režimu a s tím související změny stanovištních podmínek, jakož i na potenciální zásahy do biotopů zvláště chráněných druhů (např. vydra říční (*Lutra lutra*)).

Obecně platí, nevyloučí-li výsledek naturového posouzení podstatných úprav návrhu A10 ZÚR KrV významný negativní vliv na předmět ochrany a celistvost EVL nebo PO, musí pořizovatel respektovat ustanovení § 45i odst. 2, odst. 3 až odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru

posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence

podepsáno elektronicky

Na vědomí

- MŽP, odbor územní ochrany přírody a krajiny, zde